

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

13. července 2023 *

„Řízení o předběžné otázce – Příslušnost ve věcech rodičovské odpovědnosti – Nařízení (ES) č. 2201/2003 – Články 10 a 15 – Postoupení věci soudu jiného členského státu, který má lepší předpoklady k jejímu projednání – Podmínky – Soud členského státu, do něhož bylo dítě neoprávněně přemístěno – Haagská úmluva z roku 1980 – Nejvlastnější zájem dítěte“

Ve věci C-87/22,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Landesgericht Korneuburg (zemský soud v Korneuburgu, Rakousko) ze dne 4. ledna 2022, došlým Soudnímu dvoru dne 9. února 2022, v řízení

TT

proti

AK,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení: C. Lycourgos, předseda senátu, K. Lenaerts, předseda Soudního dvora vykonávající funkci soudce čtvrtého senátu, L. S. Rossi (zpravodajka), J.-C. Bonichot a O. Spineanu-Matei, soudci,

generální advokát: P. Pikamäe,

za soudní kancelář: D. Dittert, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 12. ledna 2023,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

- za TT: Z. Gáliková a M. Hrabovská, advokátky, a P. Hajek a P. Rosenich, Rechtsanwälte,
- za AK: S. Lenzhofer a L. Stelzer Páleníková, Rechtsanwälte,
- za slovenskou vládu: S. Ondrášiková a B. Ricziová, jako zmocněnkyně,
- za Evropskou komisi: H. Leupold a W. Wils, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: němčina.

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 23. března 2023,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 15 nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti [odpovědnosti] a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000 (Úř. věst. 2003, L 338, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 243).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi TT, slovenským státním příslušníkem, který má bydliště v Rakousku, a AK, slovenskou státní příslušnicí, ve věci péče o jejich dvě děti žijící na Slovensku s AK.

Právní rámec

Haagská úmluva z roku 1980

- 3 Článek 6 Úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí, uzavřené v Haagu dne 25. října 1980 (dále jen „Haagská úmluva z roku 1980“), uvádí:
„Každý smluvní stát určí ústřední orgán k výkonu povinností uložených Úmluvou tomuto orgánu.“
- 4 Článek 8 první pododstavec a čl. 8 třetí pododstavec písm. f) úmluvy stanoví:
„Osoba, instituce nebo jiný orgán, který tvrdí, že dítě bylo přemístěno nebo zadrženo [zadržováno] jednáním porušujícím právo péče o dítě, může žádat buď ústřední orgán obvyklého bydliště dítěte, nebo ústřední orgán kteréhokoliv jiného smluvního státu o pomoc při zajištění návratu dítěte.
[...]
Návrh musí obsahovat [Žádost může doprovázet nebo doplňovat]:
[...]
f) potvrzení nebo místopřísežné prohlášení vystavené ústředním orgánem nebo jiným příslušným orgánem státu obvyklého bydliště dítěte nebo osobou k tomu způsobilou týkající se právních předpisů tohoto státu použitelných v dané věci“.
- 5 Článek 16 úmluvy stanoví:
„Po obdržení oznámení o protiprávním přemístění nebo zadržení [zadržování] dítěte podle článku 3 soudní nebo správní orgány smluvního státu, do něhož bylo dítě přemístěno nebo v němž bylo zadrženo [je zadržováno], nemohou věcně rozhodovat o právu péče o dítě, dokud nebude rozhodnuto, že dítě nemá být podle této úmluvy vráceno, nebo nebude-li podán návrh podle této úmluvy v přiměřené lhůtě po obdržení oznámení [nebo dokud neuplyne přiměřená doba, aniž by byla podána žádost podle této úmluvy].“

Nařízení č. 2201/2003

6 Body 12, 13, 17 a 33 odůvodnění nařízení č. 2201/2003 znějí takto:

„(12) Pravidla pro určení příslušnosti ve věcech rodičovské zodpovědnosti [odpovědnosti] stanovená tímto nařízením jsou formulována s ohledem na nejlepší zájmy dítěte, zejména na blízkost. To znamená, že příslušným by měl být především soud členského státu, ve kterém má dítě své obvyklé bydliště, s výjimkou určitých případů změny bydliště dítěte, nebo soud určený dohodou nositelů rodičovské zodpovědnosti [odpovědnosti].

(13) V zájmu dítěte toto nařízení výjimečně a za určitých podmínek umožňuje příslušnému soudu postoupit věc soudu jiného členského státu, pokud je tento jiný soud z hlediska svého umístění vhodnější [má tento jiný soud lepší předpoklady] k projednání věci. V tomto případě by však druhý soud neměl mít možnost postoupit věc soudu třetímu.

[...]

(17) V případech neoprávněného odebrání nebo zadržení [přemístění nebo zadržování] dítěte by mělo být neprodleně zajištěno navrácení dítěte, proto by se měla nadále používat Haagská úmluva [z roku] 1980, doplněná ustanoveními tohoto nařízení, zejména článkem 11. Soudy členského státu, do kterého bylo dítě neoprávněně odebráno [přemístěno] nebo ve kterém bylo neoprávněně zadrženo [zadržováno], by měly mít možnost odmítnout jeho navrácení ve zvláštních, řádně odůvodněných případech. Takové rozhodnutí by však mělo být nahrazeno [možné nahradit] pozdějším rozhodnutím soudu členského státu, ve kterém mělo dítě bydliště před neoprávněným odebráním nebo zadržením [přemístěním nebo zadržováním]. Pokud by takové rozhodnutí ukládalo navrácení dítěte, mělo by navrácení proběhnout bez zvláštního řízení o uznání a výkonu tohoto rozhodnutí v členském státě, do kterého bylo dítě neoprávněně odebráno [přemístěno] nebo ve kterém bylo neoprávněně zadrženo [zadržováno].

[...]

(33) Toto nařízení ctí základní práva a zachovává zásady Listiny [zakotvená Listinou] základních práv Evropské unie. Zejména se snaží zajistit dodržování základních práv dítěte stanovených v článku 24 Listiny základních práv [...].“

7 Článek 2 nařízení, nadepsaný „Definice“, uvádí:

„Pro účely tohoto nařízení:

[...]

7) ‚rodičovskou zodpovědností [odpovědností]‘ se rozumějí veškerá práva a povinnosti fyzické nebo právnické osoby týkající se dítěte nebo jmění dítěte, která jsou jí svěřena rozhodnutím, právními předpisy nebo právně závaznou dohodou. Tento pojem zahrnuje především právo péče o dítě a právo na styk s dítětem;

[...]

9) ‚právem péče o dítě‘ se rozumějí práva a povinnosti týkající se péče osoby o dítě, a zejména právo určit místo bydliště dítěte;

[...]

11) ‚neoprávněným odebráním nebo zadržením [přemístěním nebo zadržováním]‘ se rozumí odebrání nebo zadržení [přemístění nebo zadržování] dítěte:

a) kterým je porušováno právo péče o dítě vyplývající ze soudního rozhodnutí, ze zákona nebo z právně závazné dohody podle právních předpisů členského státu, ve kterém mělo dítě své obvyklé bydliště bezprostředně před odebráním nebo zadržením [přemístěním nebo zadržováním],

a

b) za předpokladu, že v době odebrání nebo zadržení [přemístění nebo zadržování] bylo skutečně vykonáváno právo péče o dítě, ať společně, nebo samostatně, nebo by toto právo bylo vykonáváno, kdyby k odebrání nebo zadržení [přemístění nebo zadržování] nedošlo. Péče o dítě se považuje za vykonávanou společně v případě, kdy podle rozhodnutí nebo ze zákona jeden z nositelů rodičovské zodpovědnosti [odpovědnosti] nemůže rozhodnout o místě bydliště dítěte bez souhlasu jiného nositele rodičovské zodpovědnosti [odpovědnosti].“

8 Nařízení č. 2201/2003 obsahuje kapitolu II, nadepsanou „Příslušnost“, jejíž oddíl 2, nadepsaný „Rodičovská zodpovědnost [odpovědnost]“, tvoří články 8 až 15.

9 Článek 8, nadepsaný „Obecná příslušnost“, stanoví:

„1. Soudy členského státu jsou příslušné ve věci rodičovské zodpovědnosti k dítěti [odpovědnosti za dítě], které má v době podání žaloby obvyklé bydliště na území tohoto členského státu.

2. Odstavec 1 platí s výhradou článků 9, 10 a 12.“

10 Článek 10 nařízení, nadepsaný „Příslušnost v případech únosu dítěte“, stanoví:

„V případech neoprávněného odebrání nebo zadržení [přemístění nebo zadržování] dítěte jsou soudy členského státu, ve kterém mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před svým neoprávněným odebráním nebo zadržením [tímto přemístěním nebo zadržováním], příslušné do doby, kdy dítě získá obvyklé bydliště v jiném členském státě, a

a) každá osoba, orgán nebo jiný subjekt mající právo péče o dítě dá souhlas k odebrání [přemístění] nebo zadržení,

nebo

b) dítě mělo bydliště v jiném členském státě po dobu nejméně jednoho roku poté, co se osoba, orgán nebo jiný subjekt mající právo péče o dítě dozvěděla nebo se měla dozvědět místo [dozvěděly nebo měly dozvědět o místě], kde se dítě nachází, dítě si ve svém novém prostředí zvyklo a byla splněna nejméně jedna z těchto podmínek:

i) do jednoho roku poté, kdy se nositel práva péče o dítě dozvěděl nebo se měl dozvědět místo [mohl dozvědět o místě] pobytu dítěte, nebyla podána žádost o navrácení dítěte u příslušných orgánů členského státu, kam bylo dítě odebráno [přemístěno] nebo kde je zadržováno;

- ii) žádost o navrácení dítěte podaná nositelem práva péče o dítě byla vzata zpět a ve lhůtě stanovené v bodě i) nebyla podána nová žádost;
- iii) věc projednávaná u soudu v členském státě, ve kterém mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před svým neoprávněným odebráním nebo zadržením [přemístěním nebo zadržováním], byla uzavřena podle čl. 11 odst. 7;
- iv) soudy členského státu, ve kterém mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným odebráním nebo zadržením [přemístěním nebo zadržováním], vydaly rozhodnutí o právu péče o dítě, které neobsahuje navrácení dítěte.“

11 Článek 11 nařízení, nadepsaný „Navrácení dítěte“, odstavcích 1 až 3 uvádí:

„1. V případě, že osoba, orgán nebo jiný subjekt mající právo péče o dítě požádá příslušné orgány v členském státě o vydání rozhodnutí na základě Haagské úmluvy [z roku 1980], aby dosáhl navrácení dítěte, které bylo neoprávněně odebráno nebo zadrženo [přemístěno nebo zadržováno] v jiném členském státě než v členském státě, ve kterém mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným odebráním nebo zadržením [tímto přemístěním nebo zadržováním], použijí se odstavce 2 až 8.

2. Při použití článků 12 a 13 Haagské úmluvy z roku 1980 se zajistí dítěti během řízení možnost být vyslechnuto, pokud se to nejeví jako nevhodné s vzhledem [nevhodné vzhledem] k jeho věku nebo stupni vyspělosti.

3. Soud, u kterého je podána žádost o navrácení dítěte uvedená v odstavci 1, jedná v řízení o žádosti rychle, přičemž využívá nejrychlejší postupy, které vnitrostátní právo umožňuje.

Aniž je dotčen první pododstavec, vydá soud s výjimkou případů, kdy to neumožňují mimořádné okolnosti, rozhodnutí do šesti týdnů od podání žádosti.“

12 Článek 12 nařízení, nadepsaný „Pokračování [Ujednání o] příslušnosti“, přiznává za určitých podmínek soudu členského státu, který je příslušný rozhodovat o návrhu na rozvod, rozlukou nebo na prohlášení manželství za neplatné, příslušnost rozhodovat ve všech věcech týkajících se rodičovské zodpovědnosti [odpovědnosti].

13 Článek 15, nadepsaný „Postoupení věci k projednání vhodněji umístěnému soudu [soudu s lepšími předpoklady k jejímu projednání]“, stanoví:

„1. Výjimečně mohou soudy členského státu příslušné ve věci, pokud se domnívají, že soud jiného členského státu, ke kterému má dítě zvláštní vztah, je vzhledem ke svému umístění vhodnější [má lepší předpoklady] k projednání věci nebo její určité části, a v případě, že je to v zájmu [nejvlastnějším zájmu] dítěte[,]

a) přerušit řízení v dané věci nebo její části a vyzvat strany, aby podaly návrh u soudu tohoto jiného členského státu v souladu s odstavcem 4, nebo

b) požádat soud jiného členského státu, aby převzal příslušnost v souladu s odstavcem 5.

2. Odstavec 1 se použije

a) na žádost strany nebo

- b) z podnětu soudu nebo
- c) na žádost soudu jiného členského státu, ke kterému má dítě zvláštní vztah v souladu s odstavcem 3.

Postoupit věc z podnětu soudu nebo na žádost soudu jiného členského státu je možné pouze se schválením [souhlasem] alespoň jedné ze stran.

3. Má se za to, že dítě má zvláštní vztah k členskému státu ve smyslu odstavce 1, pokud tento členský stát

- a) se stal obvyklým bydlištěm dítěte poté, co bylo zahájeno řízení u soudu uvedeného v odstavci 1, nebo
- b) je bývalým obvyklým bydlištěm dítěte nebo
- c) dítě je jeho státním příslušníkem nebo
- d) je místem obvyklého pobytu nositele rodičovské zodpovědnosti [odpovědnosti] nebo
- e) je místem, kde se nachází jmění dítěte, a věc se týká opatření k ochraně dítěte ve vztahu ke správě, zachování a nakládání s tímto jměním.

4. Soud členského státu příslušný ve věci stanoví lhůtu, ve které musí být zahájeno řízení u soudů tohoto jiného členského státu v souladu s odstavcem 1.

Pokud do této doby řízení u soudů zahájeno není, pokračuje soud, který řízení zahájil, ve výkonu své příslušnosti v souladu s články 8 až 14.

5. Soudy tohoto jiného členského státu mohou z důvodu zvláštních okolností věci v zájmu dítěte přijmout soudní příslušnost do šesti týdnů ode dne, kdy o to byly požádány [se mohou z důvodu zvláštních okolností věci v nejvlastnějším zájmu dítěte prohlásit za příslušné do šesti týdnů ode dne, kdy o to byly požádány] v souladu s odst. 1 písm. a) nebo b). V tomto případě se soud, který zahájil řízení jako první, prohlásí za nepřislušný. Jinak soud, který zahájil řízení jako první, pokračuje ve výkonu své příslušnosti v souladu s články 8 až 14.

6. Pro účely tohoto článku soudy spolupracují buď přímo, nebo prostřednictvím ústředních orgánů určených podle článku 53.“

14 Článek 20 nařízení, nadepsaný „Předběžná a zajišťovací opatření“, stanoví:

„1. V naléhavých případech nebrání toto nařízení soudům členského státu, pokud jde o osoby a majetek v tomto státě, přijmou předběžná a zajišťovací opatření přípustná podle práva tohoto členského státu, a to i když je podle tohoto nařízení k rozhodování ve věci samé příslušný soud jiného členského státu.

2. Opatření přijatá podle odstavce 1 pozbývají účinnosti v případě, že soud členského státu příslušný ve věci podle tohoto nařízení přijal opatření, která považuje za vhodná.“

15 Článek 60 uvádí:

„Pokud [Co] se týče věcí upravených tímto nařízením, má ve vztazích mezi členskými státy toto nařízení přednost před těmito úmluvami:

[...]

e) [Haagskou úmluvou z roku 1980].“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 16 TT, žalobce v původním řízení, a AK, žalovaná v původním řízení, oba slovenští státní příslušníci, jsou nesezdanými rodiči V a M, kteří se narodili na Slovensku v roce 2012. Podle slovenského práva jsou děti vychovávány ve společné péči.
- 17 V roce 2014 se rodina usadila v Rakousku, kde děti navštěvovaly jesle a poté školní zařízení. Ač nadále pobývaly v Rakousku, během roku 2017 začaly děti navštěvovat školu na Slovensku, kam denně z bydliště v Rakousku dojížděly. Děti komunikují se svými rodiči a prarodiči slovensky a německy umí jen několik slov.
- 18 TT a AK se začátkem roku 2020 rozešli. V červenci 2020 odvezla AK bez souhlasu TT děti na Slovensko, aby tam s ní žily.
- 19 Podle čl. 8 prvního pododstavce a čl. 8 třetího pododstavce písm. f) Haagské úmluvy z roku 1980 podal TT žádost o navrácení dětí, která byla předložena okresnímu soudu Bratislava I (okresný soud Bratislava I, Slovensko).
- 20 Současně podal TT žalobu k Bezirksgericht Bruck an der Leitha (okresní soud v Bruck an der Leitha, Rakousko), kterou se domáhal, aby mu byly obě děti svěřeny do výlučné péče. Tvrdil především, že AK tím, že děti protiprávně přemístila z Rakouska na Slovensko, ohrozila jejich blaho a bránila jim udržovat vztahy s otcem.
- 21 AK proti uvedené žalobě vznesla námitku mezinárodní nepřislušnosti soudu, u něhož bylo zahájeno řízení, z důvodu, že se obvyklé bydliště dětí vždy nacházelo na Slovensku a že děti nejsou v Rakousku, kde se nachází rodinný byt, sociálně integrovány.
- 22 Rozhodnutím ze dne 4. ledna 2021 dotčený soud žalobu TT odmítl, když námitce mezinárodní nepřislušnosti vznesené AK vyhověl.
- 23 TT podal odvolání k Landesgericht Korneuburg (zemský soud v Korneuburgu, Rakousko), který rozhodnutím ze dne 23. února 2021 změnil rozhodnutí soudu prvního stupně a námitku mezinárodní nepřislušnosti vznesenou matkou zamítl. V návaznosti na mimořádný opravný prostředek *Revision* bylo toto rozhodnutí potvrzeno usnesením Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko) ze dne 23. června 2021.
- 24 Dne 23. září 2021 se AK obrátila na Bezirksgericht Bruck an der Leitha (okresní soud v Bruck an der Leitha), aby požádal soud Slovenské republiky, aby se v souladu s ustanoveními čl. 15 odst. 1 písm. b), čl. 15 odst. 2 písm. a) a čl. 15 odst. 5 nařízení č. 2201/2003 prohlásil za příslušný ve věci péče o děti. V tomto ohledu AK tvrdila, že kromě řízení o navrácení zahájeného TT podle Haagské úmluvy z roku 1980 u okresního soudu Bratislava I (okresný soud Bratislava I) probíhalo několik

řízení zahájených oběma rodiči u okresního soudu Bratislava V (okresný soud Bratislava V) a že s ohledem na řadu takto shromážděných důkazů měly slovenské soudy lepší předpoklady k rozhodnutí o otázce rodičovské odpovědnosti k oběma dětem.

- 25 TT tímto návrhem nesouhlasil, když především tvrdil, že příslušnost podle článku 15 nařízení č. 2201/2003 nelze přenést, pokud je soudům jiného členského státu, které mají vykonávat svou příslušnost, předložena žádost o navrácení podle Haagské úmluvy z roku 1980, na kterou odkazuje článek 11 nařízení.
- 26 Bezirksgericht Bruck an der Leitha (okresní soud v Bruck an der Leitha) návrhu AK vyhověl. Uvedený soud měl za to, že okresní soud Bratislava V (okresný soud Bratislava V), jenž již vydal několik rozhodnutí o úpravě styku TT s dětmi, měl nejlepší předpoklady k rozhodnutí o rodičovské odpovědnosti a úpravě styku s oběma dětmi, které bydlí od července 2020 na Slovensku a nejsou v Rakousku sociálně integrovány. Navíc řízení před rakouským soudem by bylo ztíženo nutností zajistit soudního tlumočnicka pro veškeré rozhovory a ověřování týkající se šetření rakouských orgánů péče o děti a mládež, jakož i pro pověřené znalce v oboru dětské psychologie.
- 27 TT podal proti tomuto rozhodnutí odvolání k Landesgericht Korneuburg (zemský soud v Korneuburgu).
- 28 Předkládající soud zaprvé uvádí, že Soudní dvůr o otázce týkající se vztahu mezi čl. 15 odst. 1 nařízení č. 2201/2003 a jeho článkem 10 dosud nerozhodoval. V tomto ohledu se zabývá tím, zda soud členského státu, který je příslušný meritorně rozhodnout ve věci práva na péči o dítě, je oprávněn přenést na základě čl. 15 odst. 1 písm. b) nařízení tuto příslušnost na soud členského státu, v němž mezitím tomuto dítěti po neoprávněném přemístění vzniklo obvyklé bydliště. A zadruhé, pokud by Soudní dvůr na tuto otázku odpověděl kladně, se předkládající zabývá tím, zda podmínky uvedené v čl. 15 odst. 1 nařízení č. 2201/2003 jsou taxativní, nebo zda mohou být s ohledem na specifika neoprávněného přemístění zohledněny i jiné okolnosti.
- 29 Za těchto podmínek se Landesgericht Korneuburg (zemský soud v Korneuburgu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Musí být článek 15 nařízení [...] č. 2201/2003 [...] vykládán v tom smyslu, že [soud] členského státu příslušný ve věci může též požádat soud jiného členského státu, ke kterému má dítě zvláštní vztah, o němž má za to, že má lepší předpoklady k projednání věci nebo její určité části, aby převzal příslušnost, a to i tehdy, jestliže je tento jiný členský stát státem, v němž dítěti vzniklo obvyklé bydliště po neoprávněném přemístění?
- 2) Musí být článek 15 nařízení [...] č. 2201/2003 [...] vykládán v tom smyslu, že kritéria přenesení příslušnosti jsou v něm uvedena taxativně, aniž jsou zapotřebí další kritéria s ohledem na řízení zahájené podle čl. 8 [prvního pododstavce] a čl. 8 [třetího pododstavce] písm. f) Haagské úmluvy [z roku 1980]?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 30 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda článek 15 nařízení č. 2201/2003 musí být vykládán v tom smyslu, že soud členského státu, který je příslušný meritorně rozhodnout ve věci rodičovské odpovědnosti podle článku 10 nařízení, může požádat o převzetí věci podle čl. 15 odst. 1 písm. b) nařízením soudem členského státu, do něhož bylo dítě jedním z rodičů neoprávněně přemístěno.
- 31 Úvodem je třeba uvést, že tato otázka spočívá na dvojím předpokladu, a to, že přemístění dětí z Rakouska na Slovensko ze strany AK, k němuž došlo bez souhlasu TT, představuje „neoprávněně přemístění“ ve smyslu čl. 2 bodu 11 písm. a) nařízení č. 2201/2003 a že předkládající soud jakožto soud členského státu, na jehož území měly děti obvyklé bydliště bezprostředně před svým neoprávněným přemístěním, je příslušný meritorně rozhodnout ve věci rodičovské odpovědnosti za tyto děti na základě článku 10 nařízení.
- 32 Po tomto upřesnění je třeba připomenout, že nařízení č. 2201/2003 stanoví v kapitole II oddílu 2 pravidla příslušnosti ve věcech rodičovské odpovědnosti, zejména pokud jde o právo na péči o dítě.
- 33 Jak vyplývá z bodu 12 odůvodnění nařízení, tato pravidla příslušnosti byla koncipována s cílem zohlednit nejvlastnější zájem dítěte, a za tímto účelem upřednostňují kritérium blízkosti. Článek 8 odst. 1 nařízení promítá tento cíl zavedením pravidla obecné příslušnosti soudů členského státu, ve kterém má dítě v době podání žaloby obvyklé bydliště. Z důvodu své geografické blízkosti jsou totiž tyto soudy obecně schopny nejlépe posoudit, co odpovídá zájmům dítěte [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. dubna 2023, CM (Právo na styk s dítětem, které se přestěhovalo), C-372/22, EU:C:2023:364, body 21 a 22, jakož i citovaná judikatura].
- 34 Podle čl. 8 odst. 2 nařízení č. 2201/2003 se však pravidlo pro určení příslušnosti stanovené v odstavci 1 uvedeného článku použije s výhradou zejména článku 10 nařízení.
- 35 Podle tohoto článku je přitom příslušnost ve věcech rodičovské odpovědnosti obecně svěřena soudům členského státu, ve kterém dítě mělo obvyklé bydliště bezprostředně před svým neoprávněným přemístěním nebo zadržováním.
- 36 Uvedené ustanovení naplňuje jeden z cílů nařízení č. 2201/2003, kterým je odrazovat od neoprávněného přemístování dětí mezi členskými státy nebo jejich zadržování (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. prosince 2009, Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, bod 49). Jeho cílem je tak neutralizovat účinek, který by použití pravidla obecné příslušnosti zavedeného v čl. 8 odst. 1 nařízení mělo v případě neoprávněného přemístění dotčeného dítěte, tedy přenesení příslušnosti na členský stát, v němž by dítě po svém neoprávněném přemístění nebo zadržování nabylo nové obvyklé bydliště. Vzhledem k tomu, že toto přenesení příslušnosti by mohlo původci protiprávního činu poskytnout procesní výhodu, článek 10 nařízení stanoví, že soudy členského státu, ve kterém mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným přemístěním nebo zadržováním, zůstávají v zásadě příslušné k rozhodování ve věci samé (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 1. července 2010, Povse, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, body 41 a 44, jakož i ze dne 24. března 2021, MCP, C-603/20 PPU, EU:C:2021:231, bod 45).

- 37 Článek 15 odst. 1 písm. b) nařízení č. 2201/2003 stanoví, že soudy členského státu příslušné k meritornímu rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti mohou výjimečně požádat soud jiného členského státu, ke kterému má dítě zvláštní vztah, o převzetí věci nebo její části, pokud má dotčený soud lepší předpoklady k jejímu projednání a je to v nejlépejším zájmu dítěte.
- 38 Za účelem odpovědi na první předběžnou otázku je tedy třeba určit, zda možnost požádat o převzetí, kterou takto výjimečně přiznává čl. 15 odst. 1 písm. b) nařízení č. 2201/2003, může být využita, pokud je soud členského státu příslušný k meritornímu rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti na základě článku 10 nařízení a soud, kterému by věc byla postoupena, se nachází v členském státě, do kterého bylo dotčené dítě jedním z rodičů neoprávněně přemístěno.
- 39 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je při výkladu ustanovení unijního práva třeba vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. října 2014, E., C-436/13, EU:C:2014:2246, bod 37 citovaná judikatura).
- 40 Pokud jde v prvé řadě o znění a kontext článku 15 nařízení č. 2201/2003, je třeba zaprvé připomenout, že tento článek doplňuje pravidla příslušnosti uvedená v článcích 8 až 14 nařízení mechanismem spolupráce, jenž soudu členského státu, který je na základě některého z těchto pravidel příslušný pro posouzení věci, umožňuje výjimečně postoupit věc soudu jiného členského státu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. listopadu 2015, P, C-455/15 PPU, EU:C:2015:763, bod 44).
- 41 Zadruhé tentýž článek 15 nařízení č. 2201/2003 v odstavcích 2 až 6 upřesňuje podmínky takového postoupení. Podle odstavce 5 tedy soud členského státu příslušný pro posouzení ve věci samé pokračuje ve výkonu své příslušnosti v souladu s články 8 až 14 nařízení, jestliže se soudy jiného členského státu neprohlásily za příslušné ve lhůtě šesti týdnů ode dne, kdy o to byly požádány.
- 42 Jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 59 svého stanoviska, sám unijní normotvůrce tak stanovil, že soud členského státu, jehož příslušnost je založena na článku 10 nařízení, může využít možnost požádat o převzetí uvedenou v čl. 15 odst. 1 písm. b) nařízení č. 2201/2003 [obdobně viz rozsudek ze dne 27. dubna 2023, CM (Právo na styk s dítětem, které se přestěhovalo), C-372/22, EU:C:2023:364, bod 38].
- 43 Zatřetí ani ze znění nebo kontextu článku 15 nařízení č. 2201/2003 nevyplývá, že by se soud členského státu, který je příslušný k meritornímu rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti na základě článku 10 nařízení, musel vzdát možnosti požádat o převzetí podle čl. 15 odst. 1 písm. b), pokud se soud, který má případně vykonat svou příslušnost, nachází v členském státě, do kterého bylo dotčené dítě jedním z rodičů přemístěno neoprávněně.
- 44 Naopak je třeba zdůraznit, že když soud příslušný k rozhodnutí ve věci samé ve sporu týkajícím se rodičovské odpovědnosti odvozuje tuto příslušnost z článku 10 nařízení č. 2201/2003, bude soud jiného členského státu, který může být považován za soud mající lepší předpoklady k rozhodnutí tohoto sporu ve smyslu článku 15 nařízení, zpravidla soudem členského státu, do kterého bylo dítě neoprávněně přemístěno. Vyloučení použití článku 15 na takovou situaci, jako je situace uvedená v předchozím bodě tohoto rozsudku, by tudíž možnost požádat na základě odst. 1 písm. b) uvedeného článku o převzetí věci soudem jiného členského státu, jenž má lepší předpoklady k jejímu posouzení, kterou má soud příslušný k rozhodnutí ve věci samé na základě článku 10 nařízení, zbavilo značné části její účinnosti.

- 45 Pokud jde ve druhé řadě o cíle sledované nařízením č. 2201/2003, je třeba připomenout, že pravidla příslušnosti, která nařízení stanoví, jsou formulována s ohledem na nejvlastnější zájem dítěte, který je prvořadým hlediskem [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 12. listopadu 2014, L, C-656/13, EU:C:2014:2364, bod 48, jakož i ze dne 1. srpna 2022, MPA (Obvyklé bydliště – Třetí stát), C-501/20, EU:C:2022:619, bod 71 a citovaná judikatura]. Kromě toho, jak zdůrazňuje bod 33 jeho odůvodnění, uvedené nařízení ctí základní práva a zachovává zásady zakotvené Listinou základních práv, a zejména se snaží zajistit dodržování základních práv dítěte stanovených v článku 24 Listiny.
- 46 Z judikatury Soudního dvora ostatně vyplývá, že požadavek stanovený v čl. 15 odst. 1 nařízení č. 2201/2003, podle něhož musí postoupení věci soudu jiného členského státu být v nejvlastnějším zájmu dítěte, je vyjádřením hlavní zásady, kterou byl normotvůrce veden při tvorbě tohoto nařízení a kterou se musí řídit jeho provádění ve věcech rodičovské odpovědnosti, na které se vztahuje (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. října 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, body 43 a 63).
- 47 Tento požadavek nutně znamená, že musí být zohledněno základní právo dítěte na řádné udržování osobních vztahů a pravidelný přímý styk s oběma rodiči, uvedené v čl. 24 odst. 3 Listiny základních práv (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. prosince 2009, Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, bod 56).
- 48 Je pravda, že neoprávněné přemístění dítěte na základě jednostranného rozhodnutí jednoho z rodičů dítě většinou zbavuje možnosti řádně udržovat tyto osobní vztahy a pravidelný přímý styk s druhým rodičem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. července 2010, Povse, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, bod 64 citovaná judikatura).
- 49 Tato okolnost však neznamená, že by soud příslušný podle článku 10 nařízení č. 2201/2003 nemohl s ohledem na nejvlastnější zájem dítěte vyvrátit silnou domněnku zachování své vlastní příslušnosti vyplývající z nařízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. října 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, bod 49) a musel se systematicky vzdávat možnosti žádat o převzetí podle čl. 15 odst. 1 písm. b) nařízení, pokud by se soud, kterému by zamýšlel věc postoupit, nacházel v členském státě, do kterého bylo dotčené dítě jedním z rodičů neoprávněně přemístěno.
- 50 Naopak ale znamená, že soud příslušný k rozhodnutí ve věci samé na základě uvedeného článku 10 se s ohledem na konkrétní okolnosti věci přesvědčí, že nehrozí, že zamýšlené postoupení věci bude mít negativní dopad na citové, rodinné a sociální vazby dotčeného dítěte nebo na jeho hmotnou situaci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. října 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, body 58 a 59), a v nejvlastnějším zájmu dítěte vyváženým a přiměřeným způsobem posoudí všechny dotčené zájmy na základě objektivních úvah týkajících se samotné osoby dítěte a jeho sociálního prostředí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. prosince 2009, Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, bod 60). Pokud tedy tento soud dospěje k závěru, že postoupení věci soudu jiného členského státu je v rozporu s nejvlastnějším zájmem dítěte, musí být takové postoupení vyloučeno.
- 51 S cíli sledovanými nařízením č. 2201/2003 tudíž není v rozporu možnost, aby soud příslušný ve věci rodičovské odpovědnosti na základě článku 10 nařízení výjimečně a po vyváženém a přiměřeném řádném zohlednění nejvlastnějšího zájmu dítěte požádal soud jiného členského státu, do kterého bylo dotčené dítě neoprávněně jedním z rodičů přemístěno, o převzetí věci, která mu byla předložena.

- 52 A v poslední řadě je v tomto ohledu irelevantní okolnost, že soud, kterému je takové postoupení zamýšleno, přijal naléhavá předběžná opatření týkající se práva otce na styk s tímto dítětem na základě článku 20 nařízení č. 2201/2003, na což účastníci původního řízení poukazovali na jednání před Soudním dvorem ohledně rozhodnutí přijatých okresním soudem Bratislava V (okresný soud Bratislava V).
- 53 Je totiž třeba připomenout, že článek 20 nelze považovat za ustanovení, které zakládá příslušnost k meritornímu rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. července 2010, Purrucker, C-256/09, EU:C:2010:437, body 61 a 62, jakož i ze dne 9. listopadu 2010, Purrucker, C-296/10, EU:C:2010:665, body 69 a 70).
- 54 V důsledku toho i za předpokladu, že rozhodnutí okresního soudu Bratislava V (okresný soud Bratislava V) byla přijata na základě uvedeného článku, nic to nemění na tom, že se tato situace liší od situace, na jejímž základě byl vydán rozsudek ze dne 4. října 2018, IQ (C-478/17, EU:C:2018:812). Ve věci, v níž k tomuto vydání došlo, byly totiž soudy obou dotčených členských států, u nichž byl podán návrh na zahájení řízení, příslušné k meritornímu rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti na základě čl. 8 odst. 1 a článku 12 nařízení č. 2201/2003, což vedlo Soudní dvůr k tomu, že vyloučil možnost, aby mezi těmito soudy byla uplatněna možnost požádat o převzetí zavedená článkem 15 nařízení.
- 55 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět tak, že článek 15 nařízení č. 2201/2003 musí být vykládán v tom smyslu, že soud členského státu, který je příslušný meritorně rozhodnout ve věci rodičovské odpovědnosti podle článku 10 nařízení, může výjimečně požádat o převzetí věci podle čl. 15 odst. 1 písm. b) nařízení soud členského státu, do něhož bylo dítě jedním z rodičů neoprávněně přemístěno.

Ke druhé otázce

- 56 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 15 odst. 1 nařízení č. 2201/2003 musí být vykládán v tom smyslu, že jedinými podmínkami, kterým podléhá možnost soudu členského státu příslušného k meritornímu rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti požádat soud jiného členského státu o převzetí věci, jsou podmínky výslovně uvedené v tomto ustanovení, nebo zda tento soud musí zohlednit i jiné okolnosti, jako je například řízení o navrácení dítěte, které bylo zahájeno na základě čl. 8 prvního pododstavce a čl. 8 třetího pododstavce písm. f) Haagské úmluvy z roku 1980, v němž dosud nebylo s konečnou platností rozhodnuto.
- 57 Jak plyne ze znění čl. 15 odst. 1 nařízení č. 2201/2003, soud členského státu může požádat soud jiného členského státu, aby převzal příslušnost pouze tehdy, jsou-li splněny tři kumulativní podmínky taxativně uvedené v tomto ustanovení, tj. existuje-li „zvláštní vztah“ mezi dítětem a jiným členským státem, má-li soud příslušný k rozhodnutí ve věci samé za to, že soud tohoto jiného členského státu má lepší předpoklady k projednání věci, a je-li postoupení v nejvlastnějším zájmu dítěte v tom smyslu, že nemůže mít škodlivý dopad na jeho situaci [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. října 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, body 50, 56 a 58, jakož i usnesení ze dne 10. července 2019, EP (Rodičovská zodpovědnost a soud s lepšími předpoklady k projednání věci), C-530/18, EU:C:2019:583, bod 31].
- 58 Pokud jde o případné zohlednění žádosti o navrácení založené na ujednáních Haagské úmluvy z roku 1980 v tomto rámci, je třeba připomenout, že ačkoli tato ujednání nemají v souladu s článkem 60 nařízení č. 2201/2003 ve vztazích mezi členskými státy ve věcech upravených tímto nařízením přednost před jeho ustanoveními, jsou s těmito ustanoveními úzce spjata, takže mohou

mít vliv na jejich smysl, působnost a účinnost [v tomto smyslu viz posudek 1/13 (Přístupování třetích států k Haagské úmluvě) ze dne 14. října 2014, EU:C:2014:2303, body 85 a 87, jakož i rozsudek ze dne 16. února 2023, Rzecznik Praw Dziecka a další (Odklad rozhodnutí o navrácení), C-638/22 PPU, EU:C:2023:103, bod 63].

- 59 Z výše uvedeného vyplývá, že existence žádosti o navrácení založené na Haagské úmluvě z roku 1980, která nebyla předmětem konečného rozhodnutí v členském státě, do něhož bylo dotyčné dítě jedním z rodičů neoprávněně přemístěno, nemůže sama o sobě bránit využití možnosti požádat o převzetí věci stanovené v čl. 15 odst. 1 písm. b) nařízení č. 2201/2003. Tato okolnost však musí být zohledněna příslušným soudem při určení, zda jsou splněny všechny tři podmínky vyžadované tímto ustanovením k postoupení věci soudu jiného členského státu.
- 60 Pokud jde o konkrétní zohlednění takové okolnosti v rámci posouzení těchto tří podmínek soudem příslušným k rozhodnutí ve věci samé, je třeba následujících upřesnění.
- 61 V první řadě, co se týče podmínky, podle které musí mít dítě „zvláštní vztah“ k členskému státu, na jehož území má sídlo soud, v jehož prospěch je zamýšleno postoupení, je třeba připomenout, že čl. 15 odst. 3 nařízení č. 2201/2003 uvádí pod písmeny a) až e) taxativní výčet pěti alternativních kritérií, na jejichž základě lze mít za to, že je tato podmínka splněna [v tomto smyslu viz usnesení ze dne 10. července 2019, EP (Rodičovská zodpovědnost a soud s lepšími předpoklady k projednání věci), C-530/18, EU:C:2019:583, body 27 a 28, jakož i citovaná judikatura]. Mezi ně patří kritérium uvedené v písmenu c), vyžadující aby dítě bylo státním příslušníkem tohoto členského státu.
- 62 V projednávaném případě ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že děti dotčené ve věci v původním řízení jsou slovenskými státními příslušníky, takže je třeba je v souladu s čl. 15 odst. 3 písm. c) nařízení č. 2201/2003 považovat pro účely čl. 15 odst. 1 nařízení za děti se zvláštním vztahem ke Slovensku, a to i bez ohledu na řízení o navrácení zahájené otcem na základě Haagské úmluvy z roku 1980.
- 63 Ve druhé řadě, pokud jde o podmínku, podle které musí mít soud, v jehož prospěch je zamýšleno postoupení, lepší předpoklady k rozhodnutí věci, je třeba zaprvé připomenout, že soud, který má v úmyslu takové postoupení provést, se musí ujistit, že toto postoupení může přinést skutečnou a konkrétní přidanou hodnotu pro přijetí rozhodnutí týkajícího se dítěte ve srovnání se situací, kdy by řízení probíhalo i nadále před ním. V tomto rámci může vedle jiných skutečností zohlednit procesní pravidla druhého členského státu, jako jsou například pravidla, která se vztahují na shromažďování důkazů nezbytných k projednání věci. Příslušný soud by naproti tomu neměl v rámci takového posouzení zohledňovat hmotné právo tohoto druhého členského státu, které by mělo být použito soudem tohoto státu v případě, že mu bude věc postoupena. Takové zohlednění by totiž bylo v rozporu se zásadami vzájemné důvěry mezi členskými státy a vzájemného uznávání soudních rozhodnutí, na nichž je nařízení č. 2201/2003 založeno (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. října 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, body 57 a 61).
- 64 Z druhé, pokud by postoupení podle čl. 15 odst. 1 písm. b) nařízení č. 2201/2003 zjevně mohlo zbavit rodiče žádajícího o navrácení dítěte možnosti účinně před soudem uplatnit své argumenty, toto nebezpečí by bránilo konstatování, že soud, v jehož prospěch je zamýšleno postoupení, má lepší předpoklady k rozhodnutí věci ve smyslu tohoto ustanovení.

- 65 V projednávaném případě je třeba poznamenat, že ze spisu předloženého Soudnímu dvoru nevyplývá nic, co by nasvědčovalo tomu, že v případě postoupení věci okresnímu soudu Bratislava V (okresný soud Bratislava V) by TT byl zbaven možnosti účinně hájit svá práva, což ale musí předkládající soud ověřit.
- 66 Zatřetí, jak uvedl generální advokát v bodě 80 svého stanoviska, postoupení může přinést skutečnou a konkrétní přidanou hodnotu pro přijetí rozhodnutí týkajícího se dítěte, pokud soud, v jehož prospěch je takové postoupení zamýšleno, přijal na žádost účastníků původního řízení a na základě použitelných procesních pravidel soubor naléhavých předběžných opatření založených zejména na článku 20 nařízení č. 2201/2003. Je pravda, že v bodě 53 tohoto rozsudku bylo připomenuto, že posledně uvedené ustanovení nezakládá příslušnost k meritornímu rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti. Nelze však vyloučit, že ve světle skutečností, s nimiž ho zúčastněné osoby takto obeznámily, bude uvedený soud schopen lépe pochopit všechny skutkové okolnosti týkající se života a potřeb dotyčného dítěte a přijmout rozhodnutí pro něj vhodná s ohledem na kritérium blízkosti.
- 67 Začtvrté, pokud byla žádost o navrácení založená na ujednáních Haagské úmluvy z roku 1980 podána u příslušných orgánů členského státu, do něhož bylo dítě neoprávněně přemístěno, nelze mít za to, že by jakýkoliv soud tohoto členského státu měl lepší předpoklady k rozhodnutí věci ve smyslu čl. 15 odst. 1 nařízení č. 2201/2003, dříve než uplyne lhůta šesti týdnů stanovená v člancích 11 úmluvy i nařízení. Mimoto značné prodlení soudů uvedeného členského státu při rozhodování o této žádosti o navrácení může svědčit proti závěru, že by tyto soudy měly lepší předpoklady k tomu, aby meritorně rozhodly o právu na péči o dítě.
- 68 Jak totiž plyne z článku 16 uvedené úmluvy, soudy smluvního státu, na jehož území bylo dítě neoprávněně přemístěno, nemohou poté, co byly o tomto přemístění informovány, rozhodnout ve věci práva na péči o dítě, dokud nebude mj. rozhodnuto, že dítě nemá být podle této úmluvy vráceno. Vnitrostátnímu soudu tedy přísluší, aby tuto okolnost zvláště zohlednil při posuzování druhé podmínky stanovené v čl. 15 odst. 1 nařízení č. 2201/2003.
- 69 Ve třetí řadě platí totéž pro posouzení podmínky týkající se nejvlastnějšího zájmu dítěte, které s ohledem na článek 16 Haagské úmluvy z roku 1980 nemůže pomíjet dočasnou neschopnost soudů členského státu, do kterého bylo dítě jedním z rodičů neoprávněně přemístěno, přijmout meritorní rozhodnutí ve věci práva na péči o dítě odpovídající tomuto zájmu, dříve než soud tohoto členského státu, k němuž byla podána žádost o navrácení dítěte, rozhodne alespoň o této žádosti.
- 70 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 15 odst. 1 nařízení č. 2201/2003 musí být vykládán v tom smyslu, že jedinými podmínkami, kterým podléhá možnost soudu členského státu příslušného k meritornímu rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti požádat soud jiného členského státu o převzetí věci, jsou podmínky výslovně uvedené v tomto ustanovení. Při posuzování těch z nich, které se týkají jednak existence soudu s lepšími předpoklady pro posouzení věci v posledně uvedeném členském státě a jednak nejvlastnějšího zájmu dítěte, musí soud prvního členského státu zohlednit existenci řízení o navrácení dítěte, které bylo zahájeno na základě čl. 8 prvního pododstavce a čl. 8 třetího pododstavce písm. f) Haagské úmluvy z roku 1980 a v němž dosud nebylo s konečnou platností rozhodnuto v členském státě, do kterého bylo dítě jedním z rodičů neoprávněně přemístěno.

K nákladům řízení

- 71 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 15 nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti [odpovědnosti] a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000

musí být vykládán v tom smyslu, že

soud členského státu, který je příslušný meritorně rozhodnout ve věci rodičovské odpovědnosti podle článku 10 nařízení, může výjimečně požádat o převzetí věci podle čl. 15 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení soud členského státu, do něhož bylo dítě jedním z rodičů neoprávněně přemístěno.

- 2) Článek 15 odst. 1 nařízení č. 2201/2003

musí být vykládán v tom smyslu, že

jedinými podmínkami, kterým podléhá možnost soudu členského státu příslušného k meritornímu rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti požádat soud jiného členského státu o převzetí věci, jsou podmínky výslovně uvedené v tomto ustanovení. Při posuzování těch z nich, které se týkají jednak existence soudu s lepšími předpoklady pro posouzení věci v posledně uvedeném členském státě a jednak nejvlastnějšího zájmu dítěte, musí soud prvního členského státu zohlednit existenci řízení o navrácení dítěte, které bylo zahájeno na základě čl. 8 prvního pododstavce a čl. 8 třetího pododstavce písm. f) Úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí, uzavřené v Haagu dne 25. října 1980, a v němž dosud nebylo s konečnou platností rozhodnuto v členském státě, do kterého bylo dítě jedním z rodičů neoprávněně přemístěno.

Podpisy.